

بهره‌وری در برنامه توسعه، چالش‌ها و راهکارها

پویان مهدیان
مسئول سنجش و تحلیل بهره‌وری
سازمان ملی بهره‌وری ایران

شانزدهم شهریور ۱۴۰۱

الله أكبر

چرا بهره‌وری؟

مزایا:

- بهبود کیفیت زندگی مردم و ارتقای سطح رفاه آنها
- بالا رفتن قدرت انعطاف و توان مقاومت کشور
- افزایش توان رقابت در اقتصاد جهانی
- افزایش پایداری سیستم در همه عرصه‌های حیات جمعی (اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و محیط زیستی)

چرا بهره‌وری؟

هزینه غفلت:

- گسترش فقر و فلاکت
- وابستگی ذلت‌آور به دنیای خارج
- شدت‌یابی عقب‌افتادگی نسبت به رقبای خارجی
- به خطر افتادن بقا و امنیت ملی

اسناد بالادستی

ماده ۳:

متوسط رشد سالانه ۲,۸ درصدی بهره‌وری کل عوامل تولید

ماده ۵:

بند الف : استقرار چرخه بهره‌وری در دستگاه‌های اجرایی
بند ب: تکلیف دولت به اندازه‌گیری کارایی و بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی و ارائه گزارش به دولت

مواد ۳ و ۵ قانون برنامه ششم توسعه

۱:

برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری و اعتبارات دستگاه‌های اجرایی

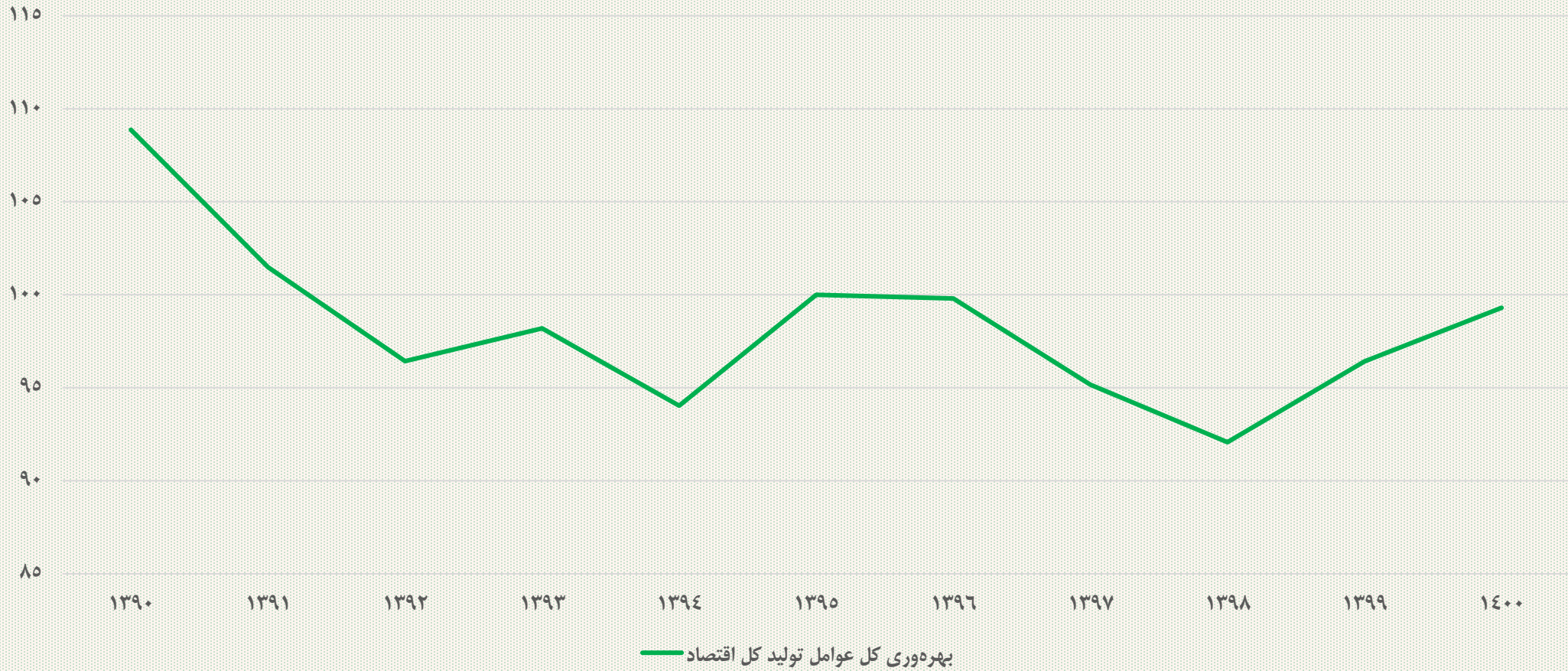
بند «و» تبصره ۱۸ بودجه ۱۴۰۱

۲:

برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری و اعتبارات مورد نیاز شرکت‌های دولتی و ارزیابی بهره‌وری آنها

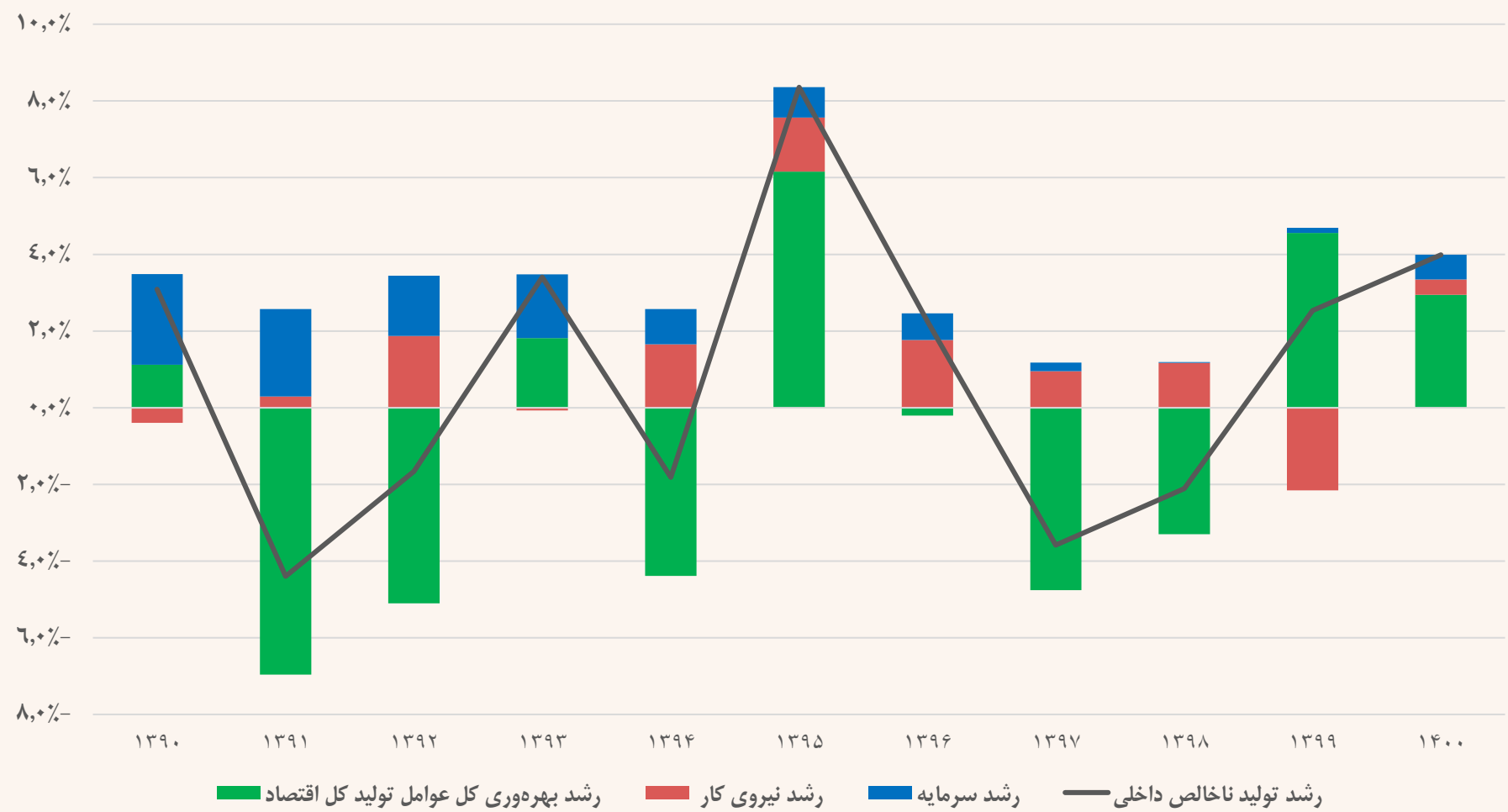
وضعیت بهره‌وری

شاخص سالانه بهره‌وری کل عوامل تولید ۱۳۹۰-۱۴۰۰

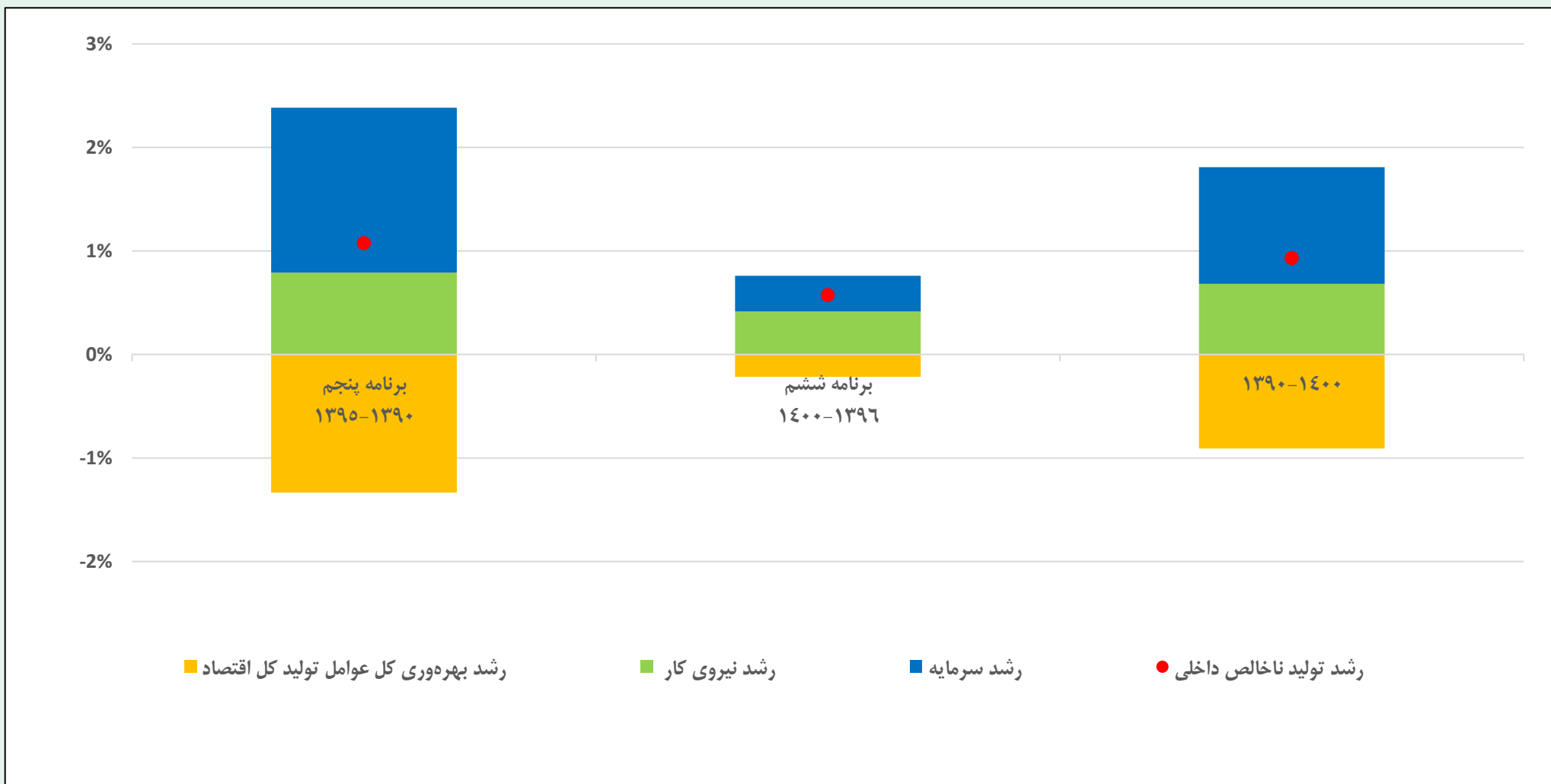
وضعیت بهره‌وری

سهم عوامل از رشد تولید ناخالص داخلی سالانه ۱۳۹۰-۱۴۰۰

وضعیت بهره‌وری

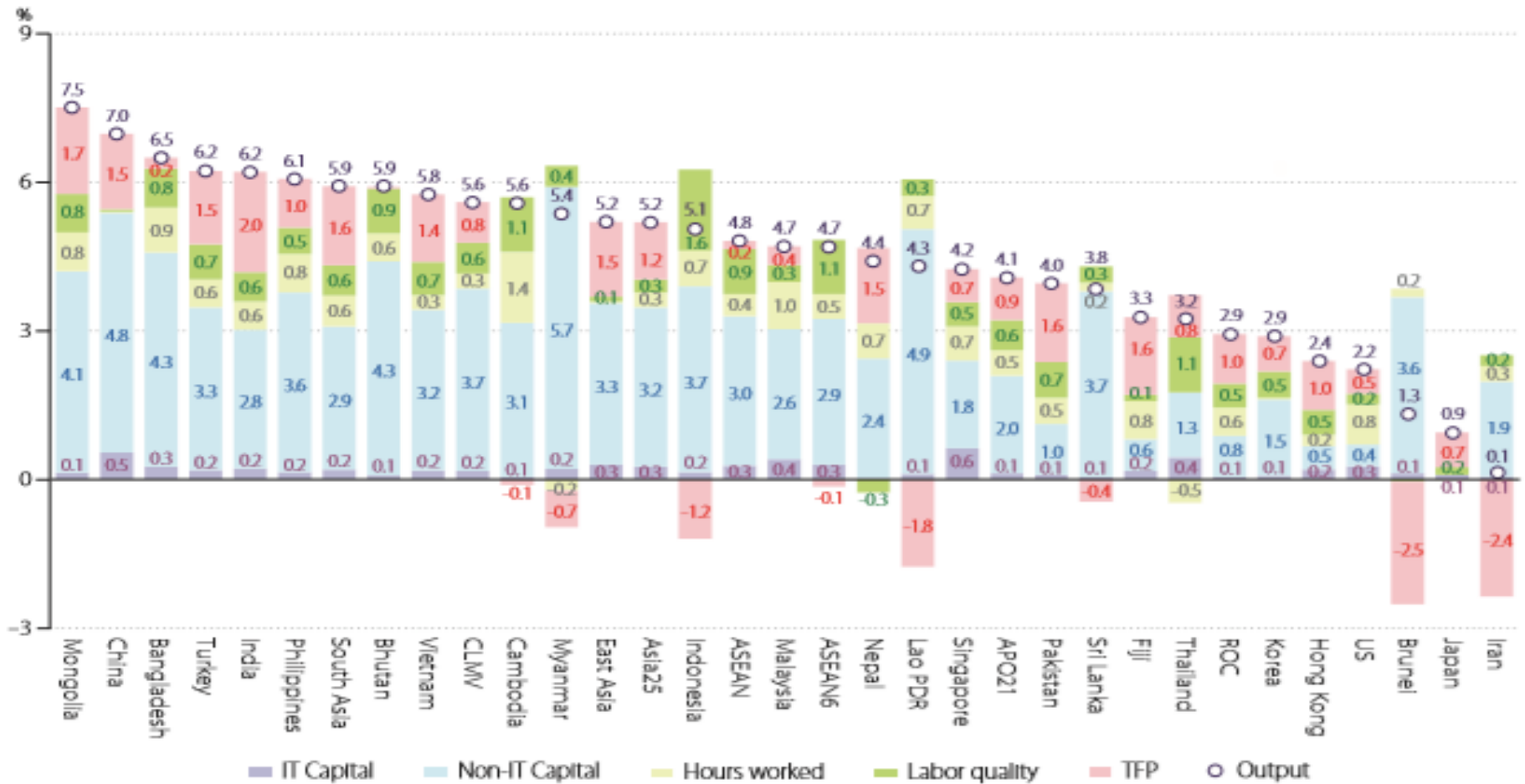

سهام عوامل از رشد تولید ناخالص داخلی در برنامه پنجم و هشتم توسعه و ۱۳۹۰-۱۴۰۰

وضعیت بهره‌وری

سهم عوامل از رشد تولید ناخالص داخلی در کشورهای آسیایی ۲۰۱۰-۲۰۱۹

وضعیت بهره‌وری

- جهش در موجودی سرمایه فیزیکی و انسانی، سقوط بهره‌وری
- همسویی زیاد رشد اقتصادی با درآمد نفت و نوسانات زیاد شاخص بهره‌وری
- نقطه شروع کجاست؟

عوامل تعیین کننده بهره‌وری

- ❖ تعیین کننده بودن متغیرهای غیر از عوامل مرسوم
- ❖ متفاوت بودن پیشران‌های بهره‌وری
- ❖ نظام اقتصادی کشور، انگیزه‌ها را به سمت تولید با ارزش افزوده بیشتر سوق می‌دهد؟
- ❖ همکاری در فعالیتهای تولیدی وجود دارد؟
- ❖ توجه به پیش‌نیازهای تولید و همکاری

پیش‌نیازهای ارتقای بهره‌وری

❖ ارتباط نظام اجرایی با مسائل اساسی کشور

❖ نگاه بلندمدت نه فقط کوتاه‌مدت و روزمره

❖ حاکم بودن علم در تصمیم‌گیری و اجرا

❖ همکاری و تعاون بین دستگاه‌های اجرایی

با تشکر از توجه شما

